

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720200500
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6720200500.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: s Autoleasing SK, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 46 806 491, právne zastúpený: Nosko & Partners s.r.o., so sídlom Podjavorinskej 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 680 107, proti žalovaným: 1/ A. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. R. F. XXXX/XX, XXX XX S., toho času N. XX/XX, XXX XX P., právne zastúpená JUDr. Rastislavom Trnkom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Námestie SNP 75/26, 960 01 Zvolen a 2/ L. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, XXX XX B., toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, Dukelská štvrť 941/10, 018 41 Dubnica nad Váhom, v konaní o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11C/7/2020 - 146 zo dňa 20. augusta 2021 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil voči žalobcovi právnu neúčinnosť právneho úkonu - zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam označenej ako Kúpno-predajná zmluva zo dňa 27.06.2017 uzatvorenej medzi T. B., nar. XX.XX.XXXX a žalovanými 1/ a 2/, na základe ktorej T. B. previedol spoluvlastnícky podiel 1 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV číslo XX pre katastrálne územie W., obec P., okres S., vedený Okresným úradom Zvolen, katastrálny odbor (I. výrok) a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania proti žalovaným v rozsahu 100% (II.výrok).

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie v celom rozsahu vyhovel žalobe. Súd prvej inštancie v bode 1. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, čoho sa žalobca žalobou domáha (žalobný návrh), v bode 2. uviedol vyjadrenie žalobcu na pojednávaní konanom dňa 20.08.2021 o tom, že na majetok jeho dlžníka - p. B. bol vyhlásený konkurz, ktorý bol v júni 2021 zrušený pre nedostatok majetku, v bode 3. a 4. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že žalovaná 1/ neúčast' na pojednávaní 20.08.2021 ospravedlnila, súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti, žalovaný 2/ v podaní zo dňa 02.08.2021 odmietol eskortu, odmietol vypovedať a súhlasil, aby súd pojednával bez jeho prítomnosti. Preto súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 20.08.2021 pojednával v neprítomnosti žalovaných 1/ a 2/.

3. Súd prvej inštancie ďalej v bode 7. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, akými dôkazmi vykonal dokazovanie, z akých dôkazov vychádzal, neuviedol však, aké skutočnosti z nich zistil, ako ich vyhodnotil s výnimkou uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 8C/24/2018 - 32 zo dňa 10.09.2018, právoplatného dňa 29.09.2018 o nariadení neodkladného opatrenia, z ktorého citoval jeho výrokovú časť. Následne v bodoch 8. - 11. odôvodnenia napadnutého rozsudku odcitoval právnu úpravu § 42a ods. 1 a 2, § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „O.z.“) a v bode 12. odôvodnenia rozsudku po úvodných slovách „Súd má za to“ takmer doslovne uviedol odôvodnenie žalovaného nároku

uvedené v žalobe aj s odkazom na dôkazy uvedené v žalobe s tým, že konštatoval, že týmito dôkazmi mal tvrdenia žalobcu preukázané. Na záver bodu 12. súd prvej inštancie uviedol, že vyslovil právnu neúčinnosť právneho úkonu voči žalobcovi (uviedol znenie I. výroku napadnutého rozsudku).

4. O nároku na náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) a priznal žalobcovi voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pretože bol v spore v celom rozsahu úspešný.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná 1/. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označila za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Žalovaná 1/ mala s poukazom na ust. § 220 ods. 2 C. s. p. a rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 311/2007 za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje riadne odôvodnenie, je nepreskúmateľné, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku v podstate uvádza len to, čo uviedli strany sporu, prevzal tvrdenia žalobcu a cituje z predložených listín, úplne však absentuje právne posúdenie a uvedenie úvah, ktorými sa súd prvej inštancie riadil pri posudzovaní celej veci. Súd prvej inštancie podľa žalovanej nedal odpoveď na otázky rozhodujúce pre posúdenie veci - právnej neúčinnosti právneho úkonu voči žalobcovi, a to či sa jedná o ukracujúci právny úkon, či zo strany dlžníka veriteľa pána B. sa naozaj jednalo o konanie s úmyslom ukrátiť svojho veriteľa - žalobcu.

7. Odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. odôvodnila žalovaná 1/ tým, že z časovej následnosti rozhodujúcich skutočností (dňa 27.06.2017 bola uzatvorená zmluva o prevode spoluvlastníckeho podielu, dňa 19.02.2018 došlo k prevodu nehnuteľnosti zo žalovaných na tretiu osobu - pána B., dňa 24.02.2018 došlo k omeškaniu p. B. so zaplatením splátok za dva úvery a dňa 02.06.2018 došlo k omeškaniu p. B. so zaplatením splátky za tretí úver) je zrejmé, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi p. B. a žalovanou 1/ a jej manželom - žalovaným 2/ došlo viac než pol roka predtým, než p. B. prestal splácať úvery poskytnuté mu žalobcom. Podľa žalovanej 1/ preto nie je možné prijať záver o tom, že p. B. mal úmysel ukrátiť žalobcu na uspokojení jeho pohľadávky, pretože v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy (a relatívne dlhý čas po uzatvorení kúpnej zmluvy) p. B. úvery riadne splácal. Žalovaná 1/ mala preto za to, že v konaní nebol preukázaný (a z odôvodnenia rozsudku ani nevyplýva) ukracujúci úmysel p. B., resp. tento je minimálne časovou následnosťou jednotlivých právnych úkonov či právnych skutočností vylúčený. Je totiž krajne nelogické, že by p. B. chcel ukrátiť svojho veriteľa už v čase, kedy riadne a včas plnil všetky povinnosti, ktoré mu z úverových zmlúv vyplývali. Takto by bolo možné uvažovať nanajvýš, ak by k ukracujúcemu úkonu došlo relatívne tesne pred nesplácaním úverov, avšak úvery boli splácané ešte mnoho mesiacov po uzatvorení kúpnej zmluvy.

8. Skutočnosť, že žalovaní ďalej nehnuteľnosti previedli na p. B. v čase, kedy ich v nakladaní s nehnuteľnosťou nič neobmedzovalo, je podľa názoru žalovanej 1/ pre právne posúdenie tejto veci nepodstatná, pretože Občiansky zákonník v ustanovení § 42a uvádza, že odporovať možno úkonom dlžníka a nie iných osôb, preto možno posudzovať len okolnosti týkajúce sa právneho úkonu, ktorý urobil dlžník, t.j. v tomto prípade uzatvorenie kúpnej zmluvy p. B. tak, ako to v podanej žalobe vymedzil žalobca. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na to, že na Okresnom súde Zvolen sa pod sp. zn. 16C/63/2018 vedie konanie, kde žalovaní vystupujú v procesnej pozícii žalobcu a proti p. B. ako žalovanému (aktuálne zapísanému vlastníkovi nehnuteľností) sa domáhajú určenia vlastníckeho práva v ich prospech z dôvodu, že p. B. nezaplatil ani len časť kúpnej ceny. Konanie bolo v čase podania odvolania v štádiu odvolacieho konania. Konanie pod sp. zn. 8C/24/2018 je konanie, v ktorom bolo nariadené neodkladné opatrenie spočívajúce v zákaze nakladania s nehnuteľnosťami. Preto vyznieva nelogicky argument žalobcu prevzatý súdom prvej inštancie, že následný prevod vlastníckeho práva na p. B. podporuje záver o tom, že v prejednávanej veci ide o odporovateľný právny úkon. Žalovaná 1/ položila otázku, že ak by bolo úmyslom žalovaných zbaviť sa majetku a ukrátiť tak žalobcu, prečo by sa v súdnom konaní, ktoré začalo ešte v roku 2018, domáhali určenia vlastníckeho práva v ich prospech? Podľa žalovanej 1/ už len táto skutočnosť sama o sebe vyvracia záver o tom, že vôbec existoval na strane p. B. úmysel ukrátiť žalobcu ako svojho veriteľa.

9. Žalovaná 1/ ďalej považovala za podstatnú skutočnosť, ktorej súd prvej inštancie vôbec nevenoval pozornosť, že v prejednávacom prípade išlo o kúpnu zmluvu, t.j. zmluvu odplatnú, na základe ktorej bola p. B. vyplatená adekvátna kúpna cena, došlo teda len k transformácii majetku dlžníka z podielu na nehnuteľnostiach na peňažné prostriedky, nedošlo teda týmto právnym úkonom k zmenšeniu majetku dlžníka, z ktorého by mohol byť jeho veriteľ uspokojený a tým ani k ukráteniu jeho veriteľa. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/61/2008: „O odporovateľný právny úkon ide len v prípade, že ním bol majetok dlžníka prevedený na tretiu osobu bez zodpovedajúceho protiplnenia; v opačnom prípade o odporovateľne prevedení majetok nejde.“ a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30Cdo/2435/2006: „Odporovateľnými nemohou byť právni úkony, pri ktorých nedochádza k zmenšeniu majetku dlžníka.“

10. Žalovaná 1/ bola názoru, že zväčšená zodpovednosť strán sporu za výsledok súdneho konania, ktorú priniesol Civilný sporový poriadok, nezbavuje súd povinnosti vec dôsledne skutkovo a právne posúdiť, a to najmä v prípade, ak predložené dôkazy dostatočným spôsobom preukazujú, že v tejto veci objektívne nemohlo ísť o právny úkon, ktorým by došlo k ukráteniu žalobcu ako veriteľa. Rovnako tak nebol vykonaný taký dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že p. B. mal v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy úmysel ukrátiť svojho veriteľa - žalobcu. Aj napriek tomu, že žalobca tieto skutočnosti tvrdil, súd prvej inštancie v žiadnom prípade nemal tieto tvrdenia žalobcu bez ďalšieho prevziať vo forme výroku a odôvodnenia rozsudku. Takýmto postupom podľa žalovanej 1/ súd prvej inštancie de facto rezignoval na právne posúdenie skutočností, ktoré vyšli v rámci dokazovania najavo.

11. Žalovaná 1/ bola ďalej názoru, že skutočnosť, že je blízkou osobou - dcérou dlžníka - p. B. má vplyv jedine na zákonnú domnienku týkajúcu sa vedomosti o úmysle p. B., avšak v prvom rade je potrebné, aby bol ukracujúci úmysel nepochybne preukázaný. Keďže ukracujúci úmysel podľa jej názoru preukázaný nebol, ostatné skutočnosti nie sú podstatné.

12. Žalovaná napokon v odvolaní uviedla, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalovaní nie sú a ani v čase podania žaloby neboli vlastníkami nehnuteľností, ktorých sa dotýka sporná kúpna zmluva zo dňa 27.06.2017. Súdnym rozhodnutím by malo dôjsť spravidla k odstráneniu spornosti medzi stranami sporu, čo sa týka všetkých „typov“ žalôb, vrátane tých sui generis. Inak povedané, výsledok súdneho sporu by nemal byť základom pre ďalší súdny spor, inak sa jedná o nesprávne zvolený procesný prostriedok ochrany práv a oprávnených záujmov. Na základe napadnutého rozsudku sa právne postavenie žalobcu nijakým spôsobom nezmenilo a na jeho podklade sa ani nemá vo vykonávanom konaní čoho domáhať, zo strany žalobcu preto ide podľa žalovanej 1/ s poukazom na ust. § 3 ods. 1 O. z. (podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi) o šikanózný výkon práva, ktorý nepožíva právnu ochranu, a preto žaloba žalobcu, ktorou sa domáha vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu mala byť aj z tohto dôvodu zamietnutá. Žalobcovi nič nebránilo, aby podal takú žalobu, v dôsledku ktorej bude jeho právo, ktoré si uplatňuje, poskytnutá definitívna právna ochrana zo strany súdu.

13. Žalovaná preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu žalobcu zamietol. Zároveň si uplatnila náhradu trov konania.

14. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a riadne odôvodnený. Nesúhlasil s názorom žalovanej 1/, že v konaní nebol preukázaný (a z odôvodnenia rozsudku ani nevyplýva) ukracujúci úmysel dlžníka. S poukazom na ust. § 42a ods. 2 O.z. mal za to, že nie na žalobcovi spočíva dôkazné bremeno - povinnosť preukázať ukracujúci úmysel dlžníka, ale na žalovaných ako jeho blízkych osobách je dôkazné bremeno - povinnosť preukázať, že ukracujúci úmysel dlžníka ani pri náležitej starostlivosti nemohli poznať.

15. Žalobca nesúhlasil ani s názorom žalovanej 1/, že ukracujúci úmysel dlžníka - p. B. je minimálne časovou následnosťou jednotlivých právnych úkonov, či právnych skutočností vylúčený. Podľa jeho názoru, neexistencia omeškania p. B. s platením úverových splátok v čase vykonania neúčinného právneho úkonu nevyklučuje jeho úmysel ukrátiť uspokojenie žalobcu. Navyše neskoršie správanie p. B. jednoznačne potvrdzuje jeho ukracujúci úmysel, čo je podporené aj tou skutočnosťou, že žalovaní v čase nesplácania úverových splátok p. B. previedli nehnuteľnosti na inú osobu.

16. Žalovaná 1/ v odvolacej replike (vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k jej odvolaniu) považovala výklad ust. § 42a ods. 2 O.z. zo strany žalobcu za nesprávny. Podľa jej názoru treba odlišovať povinnosť preukazovať ukracujúci úmysel dlžníka (túto povinnosť má veriteľ) od povinnosti vyvrátiť zákonom predpokladanú vedomosť blízkej osoby o tomto ukracujúcom úmysle (túto povinnosť má blízka osoba). Trvala na tom, že žalobca ukracujúci úmysel dlžníka nepreukázal, preto mala byť jeho odporovacia žaloba zamietnutá.

17. Žalobca odvoláciu dupliku nepodal (nevyjadril sa k odvolacej replike žalovanej 1/).

18. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovanej 1/ podľa § 34 C. s. p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p. a nad jeho rámec v zmysle § 379 písm. b) C. s. p. (nakoľko nehnuteľnosti žalovaní 1/ a 2/ ako manželia za trvania manželstva odporovaným právnym úkonom nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom v zmysle § 145 ods. 2 O. z. z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne, jedná sa teda o také ich spoločné práva a povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na oboch žalovaných - tvoria nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 ods. 1 C. s. p.), preto odvolanie žalovanej 1/ platí aj pre žalovaného 2/, z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p., a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok podľa § 380 ods. 2 C. s. p., ktoré vady nezistil, dospel k názoru, že odvolanie žalovanej 1/ je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku zrušiť v celom rozsahu (aj vo vzťahu k žalovanému 2/) a v zmysle § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

19. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

20. Podľa § 391 ods. 1 C. s. p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

21. Odvolací súd sa stotožňuje s námietkou žalovanej, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje riadne odôvodnenie, najmä v ňom absentujú vlastné úvahy súdu ohľadne skutkového stavu a právneho posúdenia veci. Odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje nielen tieto náležitosti vyžadované ust. § 220 ods. 2 C. s. p. (vysvetlenie ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, pretože len prevzal skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ako vyhodnotil dôkazy, ktoré vykonal a z ktorých vychádzal, ako vec právne posúdil, citoval len ust. O.z., neuviedol však vlastné úvahy, ako ich aplikoval na relevantné skutkové okolnosti prípadu), ale aj ďalšie náležitosti (ako sa vo veci vyjadrila žalovaná - viď vyjadrenie žalovanej k žalobe na č. l. 47 spisu, aké prostriedky procesnej obrany použila - jej skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, súd prvej inštancie neuviedol, prečo nevykonal žalovanou navrhnuté dôkazy - dôkazy predložené v konaní žalovanou na č. l. 49 - 57 spisu). Štruktúra odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mala teda v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. vyzeráť tak, že v prvých bodoch (odsekoch) odôvodnenia mal súd prvej inštancie uviesť, nielen čoho sa žalobca domáha, ale aj aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a nie ich vynechať a namiesto toho ich použiť v ďalšej časti odôvodnenia ako úvahy súdu), aké prostriedky procesného útoku použil, následne mal súd prvej inštancie uviesť, ako sa vo veci vyjadrila žalovaná a aké prostriedky procesnej obrany použila. Potom mal uviesť nielen aké dôkazy vykonal, ale aj čo z nich zistil, ako ich vyhodnotil (skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán sporu, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie) a ako vec právne posúdil, ako posúdil podstatné právne argumenty strán sporu. Súd prvej inštancie má pritom dbať, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

22. Keďže súd prvej inštancie do odôvodnenia napadnutého rozsudku len prevzal skutkové tvrdenia a právne úvahy (posúdenie veci) žalobcu, žalovaná v odvolaní v podstate uplatnenými odvolacími dôvodmi

podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. polemizovala so skutkovými tvrdeniami a právnymi úvahami žalobcu.

23. Odvolací súd má tak za to, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie spočívajúcim v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie, jeho nepreskúmateľnosti spočívajúcej najmä v absencii vlastných skutkových a právnych úvah súdu prvej inštancie a nevysporiadaním sa s vyjadrením žalovanej v rozhodnutí vo veci samej bolo znemožnené žalovanej uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom z dôvodu, že by suploval celé prvoinštančné konanie, pričom úlohou odvolacieho súdu je predovšetkým preskúmať správnosť postupu v konaní predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia súdom prvej inštancie a správnosť samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie nahrádzať prvoinštančné konanie. Nie je teda prvoradou úlohou odvolacieho súdu takmer v celom rozsahu nahrádzať úlohu súdu prvej inštancie v konaní pred ním.

24. V zmysle § 391 ods. 3 C. s. p. odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie vysporiadať sa so všetkým podstatnými skutkovými tvrdeniami a právnymi argumentmi strán sporu týkajúcimi sa merita vecí, vrátane tých, ktoré boli prednesené v odvolacom konaní, zväziť vykonanie jednotlivých navrhnutých dôkazov zo strany žalovanej a za tým účelom prípadne doplniť dokazovanie na pojednávaní, nanovo vo veci rozhodnúť a viesť v odôvodnení rozsudku všetky náležitosti vyžadované ust. § 220 ods. 2 C. s. p., t.j. aj ako sa vo veci vyjadрила žalovaná, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, ktoré skutočnosti považuje za preukázané (v rámci toho, ktoré za nesporné) a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a zrozumiteľne vysvetlí ako vec právne posúdil.

25. Riadiac sa princípom hospodárnosti konania uvedeným v čl. 17 základných princípov C. s. p. v záujme efektívneho vedenia konania odvolací súd ohľadne ďalších odvolacích námietok žalovanej dodáva, že nesúhlasí s jej názorom, že ust. § 42a ods. 2 O.z. vždy vyžaduje od veriteľa preukazovanie úmyslu dlžníka ukrátiť uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. V tejto súvislosti poukazuje na bod 13. odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/4/2016 zo dňa 30.03.2017 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 67/2017, kde sa uvádza: „Preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti v prípade, ak dlžník realizoval právny úkon s osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117 OZ) alebo v prospech týchto osôb. V takomto prípade sa existencia ukracujúceho úmyslu dlžníka predpokladá ex lege a skutočný úmysel dlžníka pre procesný úspech žalujúceho veriteľa nie je podstatný. Rozhodujúcou skutočnosťou je ukrátenie veriteľa, teda objektívny stav, ktorý svoje právne následky neodvodzuje od subjektívneho motívu (ukracujúceho úmyslu) dlžníka. V takomto prípade zákon u blízkych osôb dlžníka konštruje vyvrátenú domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa poznali; je preto na týchto osobách (ak chcú účinne zabrániť podanej odporovacej žalobe), aby v konaní preukázali, že úmysel dlžníka v čase uskutočnenia ukracujúceho právneho úkonu nemohli poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.“

26. Odvolací súd nesúhlasí ani s názorom žalovanej 1/, že v prípade, ak sa v čase podania odporovacej žaloby, resp. rozhodnutia súdu nachádzajú nehnuteľnosti už vo vlastníctve tretej osoby, nemôže byť úspešná žaloba o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, pretože právne postavenie žalobcu sa v prípade úspechu v konaní nezmení, nedosiahne uspokojenie svojej vymáhateľnej pohľadávky, niet čo vymôcť. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na súdnu prax najvyššej súdnej autority v slovenskom právnom prostredí. Podľa právnej vety rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 44/2007 zo dňa 30.04.2007, uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 5/2008: „Odporovateľnosť právneho úkonu nemožno riešiť ako predbežnú otázku. Neúčinnosť právneho úkonu nastáva až právoplatnosťou rozsudku, ktorým bolo žalobe podľa § 42a Občianskeho zákonníka vyhovené. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou úspešného uplatnenia odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 42a ods. 2 až ods. 5 Občianskeho zákonníka.“ V odôvodnení predmetného rozhodnutia sa podrobnejšie uvádza: „Pretože právo odporovať právnym úkonom sa v zmysle ustanovenia § 42b ods. 1 v spojení s § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatňuje žalobou o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, môže právny dôsledok úspešného odporovania, t. j. neúčinnosť právneho úkonu (a teda možnosť veriteľa domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a ak to nie je možné, možnosť domáhať sa peňažnej náhrady), nastať až právoplatnosťou rozsudku, ktorým bude takejto žalobe vyhovené. Odporovacia žaloba nie je

určovací žalobou podľa § 80 O. s. p., preto žalobca nemusí preukazovať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd totiž v skutočnosti neurčuje existenciu alebo neexistenciu právneho pomeru, ale rozhoduje konštitutívne, keď vyhlasuje právny úkon za relatívne neúčinný. Odporovateľný právny úkon sa stáva neúčinný až tým, že ho súd za neúčinný vyhlási. Odporovateľnosť teda nemožno riešiť ako predbežnú otázku, keď i zo samotného gramatického výkladu ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka vyplýva, že právna neúčinnosť právneho úkonu je dôsledkom úspešného odporovania. Uvedené ustanovenie zakladá veriteľovi priamy nárok domáhať sa náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, pri splnení podmienky v ňom uvedenej, ktorý však nemôže predchádzať úspešnému odporovaniu, pretože môže nastať až ako jeho právny dôsledok. Priznaniu takéhoto nároku preto musí predchádzať právoplatné určenie neúčinnosti právneho úkonu. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka, preto zmena vlastníctva v priebehu konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nemá právny význam. Môže mať význam až pri posudzovaní možnosti veriteľa vyplývajúcej z úspešného odporovania. Pokiaľ teda v prejednávanvej veci odvolací súd prihliadol na okolnosť, že žalovaní prestali byť vlastníkami nehnuteľností, hoci táto skutočnosť nie je pre posúdenie podmienok odporovateľnosti právne významná, nerozhodol správne.“ Rovnaký právny záver je uvedený aj v rozhodnutí NS SR sp. zn. 2 Mcdo 19/2008.

27. Navyše žalovaná 1/ si vo svojich vyjadreniach odporuje, keď na jednej strane tvrdí, že sa v osobitnom súdnom konaní domáha spolu so žalovaným 2/ v procesnom postavení žalobcov 1/ a 2/ určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam proti žalovanému - tretej osobe p. B., teda v podstate tvrdí, že je naďalej vlastníčkou nehnuteľností, pretože súdne rozhodnutie vo veci samej určujúce vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam len deklaruje, kto je vlastníkom nehnuteľností, nekonštituuje vlastnícke právo, nie je nadobúdacím titulom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na druhej strane žalovaná 1/ tvrdí, že v čase podania odporovacej žaloby, či rozhodnutia súdu o odporovacej žalobe nebola vlastníčkou nehnuteľností. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že z úradnej činnosti zistil, že rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 16C/63/2018 - 545 zo dňa 13.08.2021, ktorým okrem iného bola zamietnutá žaloba o určenie vlastníckeho práva bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Co/2/2021 - 607 zo dňa 24.11.2021 zrušený a vec vrátená Okresnému súdu Zvolen na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, otázka vlastníckeho práva tak zatiaľ zostala sporná. Táto otázka však nemá pre (ne)úspešnosť žaloby o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu vzhľadom na predchádzajúci bod odôvodnenia tohto rozhodnutia právny význam.

28. Možno však aj s prihliadnutím na judikatúru, na ktorú poukázala žalovaná v odvolaní súhlasiť s tým, že je potrebné v konaní skúmať, či odporovaným právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, alebo či sa jedná o tzv. ekvivalentný právny úkon, t.j. či ním došlo len k transformácii majetku dlžníka na inú formu. V tomto smere je potrebné zamerať dokazovanie a právne posúdenie veci na skutočnosť, či k zmenšeniu majetku došlo žalobou odporovaným právnym úkonom - kúpno-predajnou zmluvou uzavretou dňa 27.06.2017 medzi dlžníkom - p. B. a ďalším spoluvlastníkmi nehnuteľností na strane predávajúcich a žalovanými 1/ a 2/ ako kupujúcimi, alebo právnym úkonom označeným ako dohoda o rozdelení kúpnej ceny uzavretá dňa 27.06.2017 okrem iných medzi dlžníkom - p. B. a žalovanými 1/ a 2/, či tento právny úkon v časti týkajúcej sa p. B. a žalovaných 1/ a 2/ je podľa obsahu napr. darovacou zmluvou a pod. Uvedené právne úkony ako dôkazy predložila v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaná k vyjadreniu k žalobe.

29. Nakoľko od výsledku sporu a pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o náhrade trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 379 písm. a) C. s. p. zrušil aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 C. s. p. v novom rozhodnutí.

30. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a

e) podpis
(§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).